

Gayb-müşahede alemler ilişkisi, cin, melek ve şeytanların fiziksellikleri hakkında mülâhazalar, Ramazan Demir irab grubu notları

Bizim için cinler gayb iken cinler için de bizim gayblığımız söz konusunu mu? Yoksa, onların bizim aleme dahil olmalarının ölçüsü nedir?

Ahkaf 46/29

وَإِذْ صَرَفْنَا إِلَيْكَ نَفَرًا مِّنَ الْجِنَّةِ يَسْتَمِعُونَ الْقُرْآنَ فَلَمَّا حَضَرُوهُ قَالُوا أَنصِتُوا فَلَمَّا قُضِيَ وَلَّوْا إِلَىٰ قَوْمِهِمْ مُنْذِرِينَ

Bir grup cinni(1) Kur'an'ı dinlemeleri için sana yönlendirmiştik. Onlar, gelip Kur'an'ı dinlemeye başladıklarında birbirlerine, "sessiz olun, dinleyin." dediler. Sonra da dinlemeleri bitince kendi halklarını uyarmak için geri döndüler.

(1) Tanımadığın, yabancı bir topluluktan kimseleri; yabancı bir heyet.

- ◆ Bu ayetin başında SARRAFNA (صَرَفْنَا) fiili geçiyor. Bu kelime aslında bir şeyi bir halden başka hale geçirmek manasındadır. Arapçadaki SARF kelimesi de bu kökten türemiş bir kelimedir. Nasıl ki kelimeleri SARF etmek, onu bir kalıptan başka bir kalıba geçirmekse, burada da cinlerin Kuran için SARF edilmeleri onları bir halden bir hale geçirmektir.
- ◆ Dikkat ederseniz burada cinlerin kendileri SARF olmamıştır. **Onlar NAHNU lar tarafından sarf edilmişlerdir.** Bu da cinlerin istedikleri zaman kendi kafalarına göre, kendi boyutlarından bizim boyuta geçemediklerini göstermektedir.
- ◆ Fakat "onların sarf olamamaları bizim bulunduğumuz alemin onlara GAYB olması anlamına gelir mi" sorusu hala cevapsızdır. Çünkü sarf olamamaları başka bir şey, bizim boyutun onlara gayb olması başka bir şeydir.
- ◆ CİNN kelimesine "tanınmamış insan toplulukları, tanınmamış insan heyetleri" manası vermek çok zorlama olacaktır.

O zaman soruyu melek kategorisi açısından ele alırsak, melekler sarf olunmuşlardır diyebilir miyiz?

- ◆ Meleklerin sarf oldukları veya sarf olma yetkilerinin İZİNLE olduğu sabittir. Bu konuda bir sorun olmamalı.
- ◆ Şurası muhakkaktır ki cinler de MEKANA ve ZAMANA mukayyed varlıklardır. Onların da bir mekanda bulunmaları gerekmektedir. Aynı anda birden çok mekanda veya zamanda bulunmak gibi bir yetileri yoktur.
- ◆ Her ne olursa olsun, **cinlerin insanların yaşadıkları boyuttan haberdar olmaları da KİSMİ dir.**

Araf suresinde şöyle bir ayet vardır:

(Araf 7/27)

يَا بَنِي آدَمَ لَا يَفْتِنَنَّكُمُ الشَّيْطَانُ كَمَا أَخْرَجَ أَبَوَيْكُم مِّنَ الْجَنَّةِ يَنزِعُ عَنْهُمَا لِبَاسَهُمَا لِيُرِيَهُمَا سَوْآتِهِمَا إِنَّهُ يَرَاكُمْ هُوَ وَقَبِيلُهُ مَن حَيْثُ لَا تَرَوْنَهُمْ إِنَّا جَعَلْنَا الشَّيَاطِينَ أَوْلِيَاءَ لِلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ

Ey Âdemoğulları! Sakın Şeytan ana-babanızı yaktığı gibi sizi de yakmasın. Açılması hoş olmayacak yerlerini kendilerine göstermek için onların elbiselerini sıyırmış ve o bahçeden çıkarmıştı. O ve onun gibiler, sizin onları göremeyeceğiniz yerden sizi görürler. Biz Şeytanları inanmayanların dostları yaptık. (SV Meali)

- ◆ Bu ayetteki şu cümle sizin sorunuzla alakalıdır:

إِنَّهُ يَرَاكُمْ هُوَ وَقَبِيلُهُ مَن حَيْثُ لَا تَرَوْنَهُمْ

O VE KABİLESİ SİZİ SİZİN ONLARI GÖRMEDİĞİNİZ YERDEN GÖRÜRLER

O VE KABİLESİ???

- ◆ **Eğer bu ayetteki KABİLE kelimesine "şeytan da bir cin olduğu için buradaki "kabile" kelimesi tüm cinleri kapsar" şeklinde yaklaşırsak çok büyük yanlış yapmış oluruz.**

"Göremediğiniz yer" ifadesini göremediğiniz mesafe olarak anlamamız mümkün mü?

- ◆ HAYSU kelimesi mesafe anlamına gelmez ama hem ZAMAN hem de MEKAN için kullanılan bir kelimedir. ONLARI GÖREMEDİĞİNİZ YER....Burası neresidir?

Görünmez, munzarin olmadıkları yer/zaman mı?

- ◆ Hayır... **görüldükleri zamanlarda da munzarinlerdir görünmedikleri zamanlarda da munzarinlerdir.**
- ◆ Bu cümledeki **إِنَّهُ يَرَاكُمْ هُوَ وَقَبِيلُهُ مِنْ حَيْثُ لَا تَرَوْنَهُمْ** HAYSU kelimesi birçok anlama gelebilir. Bu edatın 10 veya 11 değişik kullanımı vardır. Buradaki anlamının YER olmaması lazım. HAYSU kelimesinin (yanılmıyorsam); "şekilde, biçimde" gibi bir anlamı da olmalı. Yani "sizin göremediğiniz yer" değil..sizin onları göremeyeceğiniz şekilde, biçimde olmalı sanki. (Kanaatimce) bu cümle şu anlama gelebilir: müşahede aleminde yaşayan bizler onları hiçbir zaman kendi asli suretlerinde göremeyiz ama onlar bizi asli suretlerimizde görebilirler. İşte bu (bkz. Hasan Akdağ edatlar kitabı) anlamların hepsine bakıldığında ARAF 29.ayette geçen HAYSU kelimesine YER anlamı verilmesi imkansız gözüküyor. Çünkü edata yer manası verilmesi durumunda SİZİN ONLARI GÖREMEDİĞİNİZ YER diye bir yerin olması lazım.

(Araf 7/27)

يَا بَنِي آدَمَ لَا يَفْتِنَنَّكُمُ الشَّيْطَانُ كَمَا أَخْرَجَ أَبَوَيْكُم مِّنَ الْجَنَّةِ يَنْزِعُ عَنْهُمَا لِبَاسَهُمَا لِيُرِيَهُمَا سَوَاتِهِمَا إِنَّهُ يَرَاكُمْ هُوَ وَقَبِيلُهُ مِنْ حَيْثُ لَا تَرَوْنَهُمْ إِنَّا جَعَلْنَا الشَّيَاطِينَ أَوْلِيَاءَ لِلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ

(Araf 7/28)

وَإِذَا فَعَلُوا فَاجِشَةً قَالُوا وَجَدْنَا عَلَيْهَا آبَاءَنَا وَاللَّهُ أَمَرَنَا بِهَا قُلْ إِنَّ اللَّهَ لَا يَأْمُرُ بِالْفَحْشَاءِ اتَّقُوا اللَّهَ مَا لَا تَعْلَمُونَ

Bir edepsizlik yaptılar mı “Atalarımızdan böyle gördük. Allah bizden böyle istemiştir.” derler. De ki “Allah çirkin davranışları emretmez. Allah hakkında bilmediğiniz şeyler mi söylüyorsunuz?” (SV Meali)

- ◆ Bu iki ayet birlikte okunduğunda çok ilginç durumlar çıkıyor karşımıza. Bu ayetteki O VE KABİLESİ ifadesini ve SİZİN ONLARI GÖREMEYECEĞİNİZ BİÇİMDE / YERDE / ZAMANDA cümlelerinin anlaşılması aslında 28.ayetle birlikte okunduğu zaman daha iyi anlaşılıyor.

- ◆ 28.ayette geçen وَإِذَا فَعَلُوا فَاجِشَةً قَالُوا وَجَدْنَا عَلَيْهَا آبَاءَنَا وَاللَّهُ أَمَرَنَا بِه bu cümledeki zamirler HUM zamiridir değil mi?

MERCİİ KİM?

27. ayet şu şekilde bitiyor:

إِنَّا جَعَلْنَا الشَّيَاطِينَ أَوْلِيَاءَ لِلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ

- ◆ Burada şeyâtîn kelimesinin de lillezîne lâ yu/minûn(e) ifadesinin de zamir değeri hum'dur.

Hemen bir sonraki ayette geçen “Ve-izâ fe'alû fâhişeten kâlû vecednâ 'aleyhâ âbâenâ va(A)llâhu emeranâ bihâ” cümlesini şeytanlar mı yoksa lillezîne lâ yu/minûn(e) mi söylüyor? Bunun tespitinin yapılması lazım.

- ◆ 27. ayetin sonunda “innâ ce'alnâ-şşeyâtîne evliyâe lillezîne lâ yu/minûn(e)” (inanmayanlara şeytanları veliler olarak/evliyalar olarak biz atadık) deniyor.

Şeytanların veliliği nahnu zamirlerinin emriyle, onların tayin etmesiyle midir? Böyle bir durum varsa çok değişik bir durum çıkmış oluyor ortaya.

Çünkü şeytanı isteyen kendisi dost edinir, istemeyen edinmez. Bu onların bileceği şeydir. Ama burada şeytanların inanmayanlara dost olmaları tayin edilmeleri yoluyla olmuş deniyor.

Neden tayin diyoruz? Çünkü ce'alnâ kelimesi efal-i kulub. Fiilin efali kulub olduğunu mefullerine bakarak anlıyoruz. 3 tane meful almış. Şşeyâtîne ve

evliyâe ilk iki mefuldür, bunları direkt almıştır. Lillezîne lâ yu/minûn(e) 3. mefuldur ve meful-u bih gayri sarihtir. Bundan müpteda-haber olur mu? “Eşşeytanu evliyaun lillezîne lâ yu/minûn(e)” şeklinde olur.

Bu burada soyut bir atama, bir görev verme olduğu anlamına gelir. Bu oldukça düşündürücü bir cümledir. İnanmayanlara şeytanların dost olarak atanmış olması, onlara dost kılınmış olmaları Kuran’ın genel yapısına uymamaktadır.

- ◆ “Ve-izâ fe’alû fâhişeten kâlû vicednâ ‘aleyhâ âbâenâ va(A)llâhu emeranâ bihâ”

Fahişat kelimesine yüklenen anlam eğer cinsel bir kabahat ise “bize bunu Allah emretti, biz atalarımızı böyle bulduk” ifadesi nasıl mümkün olabilir?

Fahişatın türlerine bakalım. Nisa 4/34 ile alakalı derslerimizde de söylediğimiz gibi fahişatın (eğer cinsel kabahat olarak alırsak) en büyüğü zinadır. Onun haricinde lezbiyenlik, homoseksüellik, oynaşmak... hepsi cinsel kabahatin içine giriyor. Bunlar hangisi için bunu bize Allah emretti diyorlar? Bunu kim söyleyebilir? Kafirler bile bunun doğru bir şey olmadığı konusunda hem fikirken karşımızda birileri fahişat yapıp bu fahişatı Allah’ın emrettiğini söylüyorlar. Bu nasıl biri olabilir? Mesela Lut kavmi bunu bize Allah emretti diyor mu? Ya da zina yapanlar bunu bize Allah emretti mi diyor? Tarihte cinsi kabahatlerin herhangi birini Allah’ın emrettiğini söyleyen kim var? Kuran’da zaten kimse yok. Mesela tarihteki Mısırlıların kendi kız kardeşleriyle, anneleriyle evlenmek gibi bir durumları var. Onlarla cinsi münasebette bulunuyorlarmış. Yunanlılarda, Perslilerde de bu tür şeyler çok yaygınmış. Tarihten gelen haberlere göre bunların içinden “bunu bize tanrı emretti” diyen var mı? Böyle birinin olması çok mümkün görünmüyor.

- ◆ Burada fahişat kelimesi, fiyatların fahiş olmasından da yola çıkarak, belirlenen rayiçlerden eksikliğini değil daha fazlasını yapmak gibi bir anlama gelir.

Buradakiler, herhangi bir fahiş Allahın emrettiğini söylemelerinin yanı sıra, biz atalarımızı bu fahişin üzerinde bulduk diyorlar. Anlaşılması zor bir durum ortaya çıkıyor.

Dolayısıyla buradaki fahişatın da, cinsel kabahatten ziyade, belirlenen şeyin dışına çıkmak gibi bir anlamının olması lazım.

Bir sınır konulan birinin o sınırdan daha fazlasını istemesi. Yani fahişat arttırmaktır.

Niye erkeğin erkekle olan münasebetine fahişat denir? Çünkü Allahu Teâlâ cinsel ilişkide bir tane şekil belirlemiştir. Erkeğin erkekle münasebeti bu bir tane şekilden daha fazlasına, daha ötesine gitmek demektir. Fiyatı çoğaltmak, bir şeyin rayicini çoğaltmak gibidir. Aynı şekilde kadının kadınlık ilişkisi, aynı şekilde zinayla sonuçlanmasa bile diğer ilişkilerin hepsi de fahişattir. Allahu Teâlâ bu konuda erkek kadın ilişkilerini belirlemiş, her ikisinin de hangi sınırlarda birlikte olacaklarını ya da olmayacaklarını belirlemiştir. Bunun ötesinde şeyler aramak fahişattir.

Bu kelime sadece cinsel münasebette değil, sınırdan dışarı çıkmak, sınırdan öteye gitmek manasında her durumda kullanılır.

- ◆ Kendi içinde bulunduğu durumu Allah'ın emrettiğini söyleyebilecek kişiler insanlar değildir. İnsanların "Allâhu emeranâ" diyebilmesi için, ya Allah'ın kendisinin bu emri vermiş olması, ya birini (resul) göndermiş olması, ya da bu emrin bir kitapta olması gerekir. Böyle bir durum Allah'ın gönderdiği herhangi bir kitabın içerisinde olamaz.

Bunu kim söyleyebilir? Fahişatı cinsel kabahatlerden ziyade belirlenen sınırın dışına taşmak, ötesine geçmek, kendisine biçilenden daha fazlasını yapmak olarak algıladığımızda "v e-izâ fe'alû fâhişeten kâlû vecednâ 'aleyhâ âbâenâ va(A)llâhu emeranâ bihâ" diyenlerin lillezîne lâ yu/minûn(e) den ziyade şeytanların olması daha uygun düşüyor.

Şeytanların şeytan olmalarının nedeni onlara biçilen sınırın dışına çıkmalarıdır. Mesela İblis'in ayrılma emri (secde)ne uymaması aslında fahiş bir harekettir. İblis bu fahiş hareketten dolayı izin istiyor, munzarin olayım diyor, munzarin olma izni veriliyor. Bu munzarinlik Allah'ın bir emri değildir. Munzarin halinde yaptıkları da Allah'ın emri değildir. "Bizi Allah munzarin yaptı dolayısıyla Allah bize saptırma görevi yükledi" diye bir durum yoktur. Munzarin olmak başka bir şey, Allahu Teâlâ'nın saptırma görevi yüklemesi başka bir şeydir.

Allah kimseye şeytanlığı emretmez. 28. ayette "kul inna(A)llâhe lâ ye/muru bilfahşâ-(i)" diyor. Allah sınır dışına çıkmayı emretmez. **Burada kast edilen başka bir şeydir.** Bunu bize Allah emretti deyince sanki İblis/şeytan olmayı Allah emrediyormuş gibi bir durum ortaya çıkıyor.

- ◆ “İnnâ ce’alnâ-şşeyâtîne evliyâe lillezîne lâ yu/minûn(e)” cümlesini bu kıraatte olduğu gibi alırsak “kâlû vecednâ ‘aleyhâ âbâenâ va(A)llâhu emeranâ bihâ” cümlesi doğru bir cümle olur.

Çünkü o zaman şeytan olmayı şeytanların istemediği, bunu nahnu diyenlerin yaptı anlamı çıkıyor. Ama 28. ayette ““kul inna(A)llâhe lâ ye/muru bilfahşâ-/i)” deniyor, yani böyle bir şey olamayacağı söyleniyor.

Dolayısıyla fahişata cinsel kabahatler anlamı vermenin doğru olmayacağı gibi “innâ ce’alnâ-şşeyâtîne evliyâe lillezîne lâ yu/minûn(e)” cümlesine biz inanmayanların velilerini şeytanlar tayin ettik anlamını vermek de doğru olmaz. Bunu böyle aldığımız zaman şeytanın şeytan olması kader olur. Ben istemedim dost olmayı ama bu hale getirildiğim için böyle oldum diyebilir.

- ◆ Asıl sorumuz bizim bulunduğumuz alemin cinler için gayb olup olmamasıydı. **Yoksa onların farklı bir gaybı mı var?**

Onların farklı bir gaybının olduğu muhakkak.

Melekleri de şeytanları da kendi asli kişilikleriyle gördüklerine göre, onların da farklı bir gayblarının olması lazım.

Bizim bulunduğumuz alem onlara gayb mıdır sorusuna gelince, onların bizim bulunduğumuz aleme gelmeleri şeytan olmadıkları sürece mümkün değildir. Cinken şeytan haline bürünmeleri, öyle bir sıfatla sıfatlanmış olmaları lazım.

Peki bu kabiliyet şeytana akraba olmayan tüm cinler için de geçerli midir?

Kuran’dan böyle bir sonuç çıkmıyor. **Bu durumun sadece şeytan ve iblis soyuyla onların zürriyetiyle alakası olması lazım.** Nasıl ki beşer zürriyeti için nebilik diye bir olgu varsa, bunlarda da sanki böylesi bir durum varmış gibi görünüyor.

Yani tüm cinlere değil de sadece şeytan ve onun kabilesi, hatta İblis ve onun zürriyetiyle alakalı olması lazım. Nasıl ki risalet bir aileye tahsis edilmişse, orada da risalet değil ama şeytan olmak, munzarinlerden olmak sanki o soya has kılınmış gibi. Sanki İblisin soyundan, şeytanın soyundan olmak lazım, o kabileden olmak lazım gibi...

- ◆ Ahkaf Suresi’ndeki ayette cinlerin sarf edildiği söyleniyor. **Eğer cinler sarf edilmemiş olsaydı o Kuran’ı dinleyebilirler miydi? Hayır**

dinleyemezlerdi. Bu da cinlerin müşahede alemine kafalarına estikleri zaman şahit olmadıklarını, şahit olabilmek için sarf edilmeleri gerektiğini gösteriyor.

Ayette sadece cin özelliği olan varlıklardan bahsediliyor. Bu varlıklar Kuran'ı dinlerken sarf ediliyorsa, Kuran'ı kendisinden dinledikleri resul onları görmüyorsa; cinler Kuranı kimden dinlerse dinlesin, o kişi bundan haberdar edilmeden bu durumdan hiç haberi olmuyorsa: cinler o kişiyi gördü, ama o kişi (resul) onları görmedi demektir. Cinler resulü sarf edildikleri için görmüşlerdir. Eğer cinler sarf edilmemiş, resule de haber verilmemiş olsa ne cinlerin o Kuran'dan ne de resulün cinlerden haberi olurdu. **Bu da müşahede aleminin cinler için bir nevi gayb, ulaşamaz olduğunu gösteriyor.**

Süleyman a.s. kıssalarına baktığınız zaman da cinlerin müşahede aleminde olan her şeye muttali olmadıklarını, o hale getirilmeleri (sarf edilmeleri) gerektiğini anlıyoruz. Aksi takdirde müşahede aleminde bir şey yapamıyorlar. Herhangi bir şey değiştiremiyorlar.

Örneğin, Süleyman kıssalarında "Sebe melikesi" Süleyman'a bir resul gönderiyor. Eğer bizim bulunduğumuz alem cinler için gayb olmamış olsaydı, Süleyman'ın niyetini ancak elçi göndererek anlayabiliyor olmasalardı bu çok gereksiz olurdu. "Onun tahtını değiştirdi" diye meal verilen ayette, melikenin tahtın değiştiğini fark edemiyor olması da **cinler açısından müşahede alemi gayb alemi olduğunu gösterir.**

- ◆ Araf Suresi'ndeki huve ve kabilehu kelimeleri genelde tüm cinler tayfası olarak anlaşılıyor. Ama tüm cinler tayfası şeytanın kabilesi değildir. Onun kendisine ait bir zürriyeti vardır ve ona kabile olan o zürriyettir.

Kuran'daki "biz insanları şuub ve kabilelere ayırdık" (Hucurat 49/13) ifadesine baktığımız zaman şubeler ve kabileler şeklinde akrabalık bağı üzerinden gelişen bir ayırım olduğunu görüyoruz.

Kabilenin tarifi böyle yapıldığına ve şeytanlar ve cinler için de zürriyetten bahsedildiğine göre onların da kabile ve şubları yine soy bağı üzerinden, zürriyet akrabalık bağı üzerinden olmalıdır. Dolayısıyla kabilehu bütün cinler değil, ona akraba olanlar anlamına gelmektedir. Şeytan var onun zürriyeti var, iblis var, onun zürriyeti var ve bunların munzarinlerden olduğunu anlıyoruz. Eğer munzarinlik sadece onlara has olmuş olsaydı kainatın içerisinde şeytandan ve İblisten başka munzarin olmaması lazımdı. Yani sadece 2 munzarin olması lazımdı. Oysa hem munzarin hem ğavin kelimesi çoğul kullanılıyor.

- ◆ **İsrail kelimesinin bununla bir bağlantısı var mı?** Tam olarak sonuca gitmemekle beraber, İsrail kelimesinin böyle bir yönü olduğunu, böyle bir düşüncenin haklılık payı olduğunu söylemek mümkün. Bu yabana atılacak bir düşünce değildir.

Bizim gördüğümüz şu alem cin türünün de olduğu gibi gördüğü bir alem değildir.

Henüz anlaşılamayan şöylesi durumlar da vardır: cinlerin gıdalandığı, bir vücutları, bir zamanları bir mekanları olduğu bellidir. Zamansız ve mekansız olan sadece Allahu Teala'dır. Cinlerin mekanlarının da sema altı yani fil ard olduğunu biliyoruz. Kuran'da söyleniyor. Demek ki onlar da bir yerlerde yiyip içiyor, yatıp kalkıyor, zürriyetleri olduğuna göre eşleri aile yapıları vardır, cinsel ilişkide bulunuyor. **Bulduğumuz alemin içerisinde nasıl bir mekanları var ki bu mekanlar insanların mekanıyla çakışmıyor?** Bunun mümkün olması için cinlerin insanların bulunmadığı mekanlarda bulunması, bunun için de insanları görüyor olması lazım. İnsanların bulunmadığı yerleri görmeleri lazım. Cinlerin beslenmesi, çoğalması, vücut yapıları, giydikleri netleştirilmesi gereken konulardır.

- ◆ Meleklerin nasıl bir vücut yapısına sahip olduklarını, ne yediklerini, nerede gezdiklerini, varlığın içerisinde nasıl hareket ettiklerini, oksijene ihtiyaç duyup duymadıklarını, içinde bulunduğumuz kainata göre bizim boyutumuzdakinden farklı olan bizim muttali olmadığımız nasıl bir fiziğe tabii olduklarını bilemiyoruz.

Bilimin ben mikroskobun altına koyabildiğim varlığı varsayarım, gerisini yok sayarım yaklaşımı teknik olarak mantıklı olsa da doğru değildir.

Bu varlıkların (meleklerin) varlığı fiziki olarak ispat edilebilir.

Nasıl ki görünen aleme bakıp, mikroskop altına aldıklarından yola çıkarak böyle bir etkiyi oluşturacak bir karanlık, anti madde olması gereklidir (zorunludur demiyoruz çünkü zorunlu, olmazsa olmaz olan tek varlık mutlak varlık olan Allah'tır) diyorlar; nasıl ki evrene, uzaya bakıp bu varlıkların gökte belirli şekillerde durmasını sağlayan kara delik dedikleri, mikroskop altına veya laboratuvara sokamadıkları bir güç olmalı deyip onun peşine düşüyorlar, bilim aynı şekilde meleklerin de peşine düşmelidir.

Ama aksine melekleri mikroskop altına sokamadık dolayısıyla onları yok sayıyoruz diyorlar. **Oysa bu varlığa baktığımız zaman meleklerin varlığının gerekli olduğunu görüyoruz.**

◆ **Varlığı gerekli olan melekler de fiziki varlıklardır.**

Nasıl ki görüneneye bakıp kara/anti maddenin ve kara deliğin peşine düşülüyorsa, aynı şekilde görüneneye bakılıp melek dediğimiz varlıkların da var olduğu, bizim kavrayamadığımız ve kavrayamayacağız, hiçbir zaman ulaşamayacağımız bir fiziklerinin olduğu kabul edilmelidir.

Burada söz konusu olan meleklerin yapısına şahit olup olmamak değildir. Biz Allah'ın da yapısına şahit değiliz ama onun semi olduğunu, basar olduğunu, yiyip içmediğini, zamandan ve mekandan münezzeh olduğunu, bir vücudunun olmadığını, organlara ihtiyaç duymadığını bilebiliyoruz. Ama bu özelliklere sahip bir vücut (fiziksellik) gözümüzde canlandırmıyoruz.

Ancak meleklerle alakalı böyle bir durum söz konusu değildir. **Onların bir fiziğe tabi olup bir fiziğe sahip olmaları şarttır.**

Bu fiziğe belki hiçbir zaman ulaşamayacağız ve şahit olamayacağız ama en azından ürediklerini, kabile olduklarını, beslendiklerini, yemeğe, mekana muhtaç olduklarını biliyoruz. **Tüm bunlar onların bağlı buldukları bir fizikleri olmasını zorunlu kılıyor.**

Nardan yaratılmış melek denen bir varlığın, tinden yaratılmış bir varlığa dönebilmesi bir fizik olayıdır.

Bizim bunu anlamamız şu an için mümkün gözüküyor. Gün gelip de kavrayabilir miyiz? Bilmiyoruz. Ama Adem'in melekein olmasının yolu açılmadığına göre, **bunun fiziken ulaşabileceğimiz, elimizle tutup gözümüzle göremeyeceğimiz bir var olma şekli olmadığı anlaşılıyor.**

◆ Cinler meselesini bu çerçevede daha küçük kalmaktadır.

Cinlerin hepsinin bir vücuttan başka bir vücuda geçmek gibi bir durumları yoktur.

Bir cinin fiziki yapısı ne ise, munzarinlerden olmadığı sürece o fiziki yapıdan başka bir fiziki yapıya geçemez.

Bunun nedeni böyle bir kabiliyetinin olmaması mıdır, yoksa bir engelden dolayı mıdır?

Onlarda böyle bir kabiliyetin olmadığını söylemek doğru olmayacaktır çünkü melekler de, şeytanlar da cin türü varlıklardır ve bu fiziki değişimi

gerçekleştirebiliyor olmalarından bu kabiliyetin, bu potansiyelin cin türünün tamamında olduğu sonucunu çıkarabiliriz.

Bu kabiliyeti ve potansiyeli kullanamamaları onların izinsiz olmaları veya potansiyeli kullandıracak bir ortamın mevcut olmamasından dolaydır.

Bu şuna benzer: cinlerin hepsini yüzlerce kanalı olan radyo olarak düşünün. O kanallardan birine ise yayın gitmemektedir. Yayın gitmeyince potansiyelleri devreye giremiyor. Radyo olsanız bile sizin radyo alıcınız bazı radyo frekanslarını yakalamazsa siz o kanala sahip olsanız bile yayın yapamazsınız. Demek ki meleklerde bu radyo frekansı yakalanıyor çünkü onlara bu kabiliyet verilmiş.

- ◆ Araf 7/27'deki "innehu yerâkum huve vekabîluhu min hayşu lâ teravnehum" ifadesi sadece sorumluzla alakalı gibi görünse de 27. ve 28. ayetlerin tamamına bakınca yaratılışla alakalı oldukları ortaya çıkmaktadır.

Huve ve kabilehu ile "innâ ce'alnâ-şşeyâtîne evliyâe lilleżîne lâ yu/minûn(e)" ifadeleri yaratılış konusuyla alakalı ifadelerdir.

"Ve-izâ fe'alû fâhişeten kâlû vecednâ 'aleyhâ âbâenâ va(A)llâhu emeranâ bihâ" cümlesinde hem fe'alû hem de kâlû fiillerinin zamir mercii hum dur.

Hum, lilleżîne lâ yu/minûn(e)'ye mi yoksa şşeyâtîne e mi döner? Bunların da iyice açığa çıkması gerekmektedir.